

Verklaring

De waarborging van volledig controleerbare, verantwoordingsgerichte en doeltreffende regelingen voor banktoezicht na de invoering van het gemeenschappelijk toezichtmechanisme

Wij, het Contactcomité van de voorzitters van de hoge controle-instanties (HCI's) van de EU-lidstaten en de Europese Rekenkamer (ERK),

erkennend dat de instelling van het gemeenschappelijk toezichtmechanisme (GTM) in november 2014 de architectuur van het EU-banktoezicht heeft veranderd door het toevertrouwen van het toezicht op de banken in de eurozone aan de Europese Centrale Bank (ECB);

vaststellend dat het bijna 130 "grote" banken met een totale activawaarde van 22 biljoen euro betreft die onder rechtstreeks toezicht van de ECB staan;

onder verwijzing naar de verklaring van het Contactcomité van 8 mei 2013 inzake het *belang van passende regelingen voor controle en verantwoording in de Economische en Monetaire Unie en het economisch bestuur van de EU*, evenals zijn verklaring van oktober 2011 inzake *de impact van het Europees semester en andere recente ontwikkelingen in het economisch bestuur van de EU op de hoge controle-instanties van de lidstaten van de Europese Unie en op de Europese Rekenkamer*;

de grondbeginselen in deze verklaringen **benadrukkend** met betrekking tot de waarborging van voldoende transparantie, een passende verantwoordingsplicht en adequate openbare controle wanneer er overheidsmiddelen in het geding zijn;

onderkennend dat de invoering van het GTM nieuwe uitdagingen met zich brengt wat betreft het naleven van deze beginselen en wijzend op vroegere tekortkomingen, in het bijzonder dat:

- een aanzienlijk aantal HCI's een gedeeltelijk of geen mandaat heeft om hun nationale toezichthouders en hun (toezichthoudende) activiteiten te controleren, vooral wanneer het toezicht door centrale banken wordt uitgeoefend;
- een aantal nationale HCI's met de overdracht van de toezichthoudende verantwoordelijkheid aan de ECB sinds de invoering van het GTM hun mandaat om het toezicht op grote banken in hun respectieve lidstaten te controleren is kwijtgeraakt; en
- sommige nationale toezichthouders geen verantwoording afleggen of niet rapporteren aan enige nationale overheidsinstantie met betrekking tot hun toezichthoudende activiteiten;

vaststellend dat specifieke in de RKV IV-richtlijn¹ genoemde financiële instellingen niet onder het toezicht van de ECB vallen, noch onder de jurisdictie van nationale toezichthouders;

¹ Artikel 2, lid 5, van Richtlijn 2013/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende toegang tot het bedrijf van kredietinstellingen en het prudentieel toezicht op kredietinstellingen en beleggingsondernemingen.

vaststellend dat een openbare controle van banktoezichthouders en hun activiteiten (waaronder onbeperkte toegang tot alle relevante informatie), zelfs als het banktoezicht onder de verantwoordelijkheid van centrale banken valt, standaardprocedure is in landen als de VS, Canada, Australië, Denemarken, Zweden, Frankrijk en Duitsland;

onderkennend dat de ERK bezig is met de voorbereiding van haar eerste controles van de toezichthoudende activiteiten van de ECB, maar vaststellend dat het mandaat van de ERK tot doelmatigheidscontrole van de ECB volgens de ECB geen betrekking heeft op beleid en beslissingen in verband met haar toezichthoudende taken;

benadrukkend dat een aantal HCI's van oordeel is dat er dringend behoefte is aan het dichten van de mogelijke controlekluften die op nationaal niveau zijn ontstaan als gevolg van het feit dat bestaande controlemandaten van nationale HCI's met betrekking tot banktoezicht niet zijn gecompenseerd door het ERK-mandaat op het niveau van de ECB;

concluderen het volgende:

Er is een controlekluft ontstaan in eurozonelanden waar bestaande controlemandaten van nationale HCI's met betrekking tot nationale banktoezichthouders niet vervangen zijn door een soortgelijk controleniveau van de ERK met betrekking tot de toezichthoudende activiteiten van de ECB. Er moet helderheid verschaft worden over de mogelijke gevolgen voor het controlemandaat van de HCI's indien een land buiten de eurozone toetreedt tot het GTM. Daarnaast blijft er een controlekluft bestaan in sommige landen waar controlemandaten van nationale HCI's met betrekking tot nationale banktoezichthouders beperkt of compleet afwezig zijn.

Een volledig controlebaar en verantwoordingsplichtig banktoezicht in de Europese Unie kan alleen worden verwezenlijkt als nationale HCI's en de Europese Rekenkamer nauw samenwerken om het controlekluft te dichten en in de tussentijd de risico's die door dit gat ontstaan zo klein mogelijk te houden.

We bevelen aan de bewustwording te bevorderen van het probleem met betrekking tot de waarborging van volledig controleerbare, verantwoordingsgerichte en doeltreffende regelingen voor banktoezicht door:

wat betreft HCI's op nationaal en Europees niveau:

- **HCI's van lidstaten aan te moedigen hun eigen nationale regeringen en parlementen te informeren over deze problemen;**
- **HCI's van lidstaten uit te nodigen om deel te nemen aan de geplande gezamenlijke controles van het toezicht op individuele niet-grote banken in geselecteerde EU-landen, die in 2015 van start gaan en waarvan de resultaten aan het Contactcomité zullen worden gepresenteerd;**

wat betreft EU-instellingen en nationale overheden:

- **het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie, de Europese Raad en de Europese Commissie aan te moedigen om te overwegen om het mandaat van de ERK te versterken met betrekking tot de controle van het gemeenschappelijk toezichtmechanisme van de ECB, waaronder het verduidelijken van het toepassingsgebied van artikel 20, lid 7, van de GTM-verordening en/of het zo nodig veranderen van artikel 20, lid 7, van de GTM-verordening en artikel 27, lid 2, van de ESCB- en ECB-statuten;**

- **nationale regeringen en parlementen aan te moedigen om de controlemandaten van hun nationale HCI's uit te breiden** in lijn met de mogelijkheden die HCI's worden geboden in artikel 59, lid 2, van de Richtlijn kapitaalvereisten (RKV IV), om te waarborgen dat de controle van centrale banken en financiële toezichthoudende autoriteiten er ook onder valt;
- **de Europese Commissie aan te moedigen** om deze problemen aan de orde te stellen bij de eerste evaluatie van het GTM, waarvan de resultaten eind 2015 gepubliceerd zullen worden.

We benadrukken het belang om bovenstaande acties met spoed en op een gecoördineerde manier uit te voeren als passend antwoord op de aanhoudende financiële crisis en de kans die deze creëert om volledig controleerbare, verantwoordingsgerichte en doeltreffende regelingen voor banktoezicht vast te stellen. Deze moeten ook betrekking hebben op de activiteiten van financiële instellingen zoals verzekeringen en beleggingen.

De voorzitter van het Contactcomité zal deze verklaring naar het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie, de Europese Raad, de Europese Commissie, de Eurogroep, evenals de nationale parlementen en regeringen van de EU-lidstaten sturen.